

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 477
Karar Tarihi : 18/03/2009

Kurulumuz Başkanlığına Demokrat Parti, Demokratik Toplum Partisi ve Saadet Partisi Genel Başkanlıkları tarafından verilen yazılarda; Toplumun büyük bir kesiminin nüfus cüzdanında vatandaşlık numarasının bulunmadığı ve seçim günü olan 29 Mart 2009 tarihine kadar alınmasına da imkan olmadığı, nüfus dairelerinin 24 saat mesai yapacağı bildirildiği, ancak bunun bir çözüm olmadığından bazı seçmenlerin oylarını kullanamayacak duruma geldiği ve bu durumun seçimde oy dağılımını etkileyeceği belirtilerek, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşımayan belgenin yanında, seçmenin açık kimliğini ortaya koyan diğer belgelerle de oy kullanılmasına izin verilmesi istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un "Kimliğin tespiti" başlıklı 87. maddesinde; "Sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyet kimlik numarasını taşıyan resmi belgelerle belirlenir. Hangi resmi belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceği, Yüksek Seçim Kurulunca seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edilir. Şu kadar ki, belediyeler ile köy ve mahalle muhtarlıklarınca tanzim ve tasdik edilen kimlik belgeleri bu maddenin uygulanmasında geçerli değildir."

Yüksek Seçim Kurulunun 08/01/2009 tarih ve 11 sayılı kararı eki 29 Mart 2009 Pazar Günü Yapılacak Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimlerinde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 138 sayılı Genelgenin "Seçmenin Kimliğinin Tespiti" başlıklı 28. maddesinde de; "Sandık başına gelen seçmen; Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşıyan; nüfus cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, sürücü belgesi gibi kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmi nitelikteki belgelerden birini başkana verir ve seçmen sıra numarasını söyler. Bu belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir."

Yukarıda sayılan kimlik belgeleri bulunmayan ceza infaz kurumları ve tutukevindeki taksirli suçlardan hükümlü bulunanlar ile tutuklu seçmenler için cezaevi idaresince verilmiş belge, kimlik yerine geçer.

Yukarıdaki belgelerden Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını taşımayanlara itibar edilmez."

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu yasal düzeleme göz önünde bulundurularak, Kurulumuzun 10/03/2009 tarihli, 428 sayılı kararı ile; 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçimlerinde, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşımayan belgeye dayanılarak oy kullanılamayacağına ve seçmenlerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşımayan ve üzerinde elle veya etiket şeklinde yapılan belgeler ile oy kullanılmasının mümkün olmadığına karar verilmişti.

29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde, seçmenlerimizin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıyan nüfus hüviyet cüzdanları ile oy kullanabilecekleri hususu, 5490 sayılı Kanununun 46 ve 47. maddeleri ile 298 sayılı Kanununun 87. maddesinde öngörülmüş ve bu hususa Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelgemizde de yer verilmiştir.

Ancak, son günlerde yazılı ve görsel basında yer alan haberler ve yetkili seçim kurulları ile siyasi partilerimizin başvurularından, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıyan nüfus cüzdanı verilmesi işlemlerinin uzun zaman alması ve seçmen vatandaşlarımızın nüfus müdürlüklerinde oluşan yığılmalar nedeniyle, yaklaşan seçim tarihine kadar yeni nüfus cüzdanlarını alamayacakları ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 67 nci maddesinde öngörülen oy kullanma haklarını yerine getiremeyeceği anlaşılmıştır.

Belirtilen nedenle, 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacak olan mahalli idareler seçimlerinde uygulanmak üzere, konunun Yüksek Seçim Kurulunca yeniden değerlendirilmesi zorunlu hale geldiği görülmüştür.

Yapılan değerlendirme sonrasında; nüfus idarelerinden alınacak, seçmen vatandaşın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da taşıyan mühürlü ve imzalı nüfus kayıt örneğinin aslını Sandık Kurulu Başkanlarına, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan nüfus hüviyet cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilmiş resimli ve soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı ve sürücü belgesi gibi belgelerle birlikte ibraz etmesi halinde oylarını kullanabilmelerinin mümkün olduğuna,

Ayrıca, Yüksek Seçim Kurulunun 08/01/2009 tarih ve 11 sayılı kararı eki 29 Mart 2009 Pazar Günü Yapılacak Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimlerinde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 138 sayılı Genelgenin "Seçmenin Kimliğinin Tespiti" başlıklı 28. maddesine; "Nüfus idarelerinden alınacak, seçmen vatandaşın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da taşıyan mühürlü ve imzalı nüfus kayıt örneğinin aslını sandık kurulu başkanlarına, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan nüfus hüviyet cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilmiş resimli ve soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı ve sürücü belgesi gibi belgelerle birlikte ibraz etmesi halinde oylarını kullanabilmeleri mümkündür." ibaresinin son fıkra olarak eklenmesine,

karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle,

1- Nüfus idarelerinden alınacak, seçmen vatandaşın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da taşıyan mühürlü ve imzalı nüfus kayıt örneğinin aslını Sandık Kurulu Başkanlarına, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan nüfus hüviyet cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilmiş resimli ve soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı ve sürücü belgesi gibi belgelerle birlikte ibraz etmesi halinde oylarını kullanabilmelerinin mümkün olduğuna,

2- Yüksek Seçim Kurulunun 08/01/2009 tarih ve 11 sayılı kararı eki 29 Mart 2009 Pazar Günü Yapılacak Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimlerinde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 138 sayılı Genelgenin "Seçmenin Kimliğinin Tespiti" başlıklı 28. maddesine; "Nüfus idarelerinden alınacak, seçmen vatandaşın Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da taşıyan mühürlü ve imzalı nüfus kayıt örneğinin aslını sandık kurulu başkanlarına, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan nüfus hüviyet cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilmiş resimli ve

soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı ve sürücü belgesi gibi belgelerle birlikte ibraz etmesi halinde oylarını kullanabilmeleri mümkündür.” ibaresinin son fıkra olarak eklenmesine,

3- Karar örneğinin;

a) İç mail yoluyla tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine ve ayrıca seçmen vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi amacıyla Kurumumuz resmi internet sitesine (portal) konulmasına,

b) Siyasi partilerin genel başkanlıklarına gönderilmesine,

c) Resmi Gazetede yayımlanmasına,

18/03/2009 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR (M)	Üye Hasan ERBİL	Üye Necati SÖZ (M)
Üye Hüseyin EKEN	Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Ali EM (M)
Üye Kırdar ÖZSOYLU	Üye Sadri BOZKURT	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU (M)	

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 477

- KARŞI OY -

29/04/2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 47. maddesinde; kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer verileceği, geçici 1. maddesinde de; kurumlar ve tüzel kişilerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde mevzuatlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek işlemlerinde kimlik numarası kullanmak zorunda oldukları hükmüne yer verilmiştir.

Nüfus Kanunuyla tanınan uyum süresi, 29/04/2008 tarihinde sona erdiğinden, artık bu tarihten sonra Kurumların ve tüzel kişilerin, işlemlerinde kimlik numaralı belge aranması zorunludur.

Bu meyanda; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un 87. maddesinde; 13/03/2008 tarihli, 5749 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası taşıyan resmi belgelerle belirleneceği, hangi resmi belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceğinin Yüksek Seçim Kurulunca, seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edileceği hükmü getirilmiş ve buna bağlı olarak ta, Yüksek Seçim Kurulunun 31/12/2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Güncelleştirme Genelgesinin” 11. maddesinde ve 17/01/2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 138 sayılı Genelge”de kabul edilecek kimlik belgeleri açıklanmıştır.

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun haber bültenlerinden sonra bu hususa ilişkin genelge yayınlanmış, ayrıca 24 Şubat tarihinden itibaren de anons yapılmaya başlanılmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde hazırlanan Genelgelerimizi ve önceki kararlarımızı değiştirecek bir husus bulunmadığı oyuyla karara karşıyım.

Başkanvekili
Ahmet BAŞPINAR

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 477

- K A R Ş I O Y -

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 87. maddesi hükmü gereği, seçmenin kimliğinin tespitine esas olacak belgeler, Kurulumuzca karar altına alınan ve "Örnek: 140/l sayılı Güncelleştirme Genelgesi" ile "Örnek: 138 sayılı Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelge" Resmi Gazete'de yayımlanmış olduğundan, seçmen kimliğini belirleyen belgelere ek belge ilave edilmesine ilişkin çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Üye
Necati SÖZ

Üye
Ali EM

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU